

Beleids- en begrotingstoelichting

TOERISME

Begrotingsuitvoering 2024

Melissa DEPRAETERE

Viceminister-president van de Vlaamse Regering

Vlaams Minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	3
III. SAMENVATTING	4
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	6
1. Transversale en horizontale doelstellingen	6
2. Overkoepelende strategische doelstellingen	6
V. BELEIDSVELD TOERISME	6
1. ISE Toerisme	6
<u>Ontvangsten</u>	26
<u>Uitgaven</u>	30
TOELICHTING UITGAVEN PER STRATEGISCHE DOELSTELLING	30
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	43
1. Apparaatskredieten	43
VII. LIJST MET AFKORTINGEN	44
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	44
IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'	46
X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'	46
XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'	46

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het jaar 2024 rondde het Vlaamse toerismebeleid voor de periode 2019-2024 af. Onder de leiding van mijn voorganger zijn er talrijke initiatieven en projecten gerealiseerd die de toeristische sector hebben versterkt en verrijkt. Het beleid was gericht op het ontwikkelen van Vlaanderen als een kwalitatieve, innovatieve en duurzame bestemming, waarbij zowel de bewoners, ondernemers als bezoekers centraal stonden.

Om een kwaliteitsvolle en duurzame bestemming te zijn, werden vorig jaar de uitbaters van toeristische logies ondersteund en begeleid naar een vrijwillige erkenning en comfortclassificatie. Om de toeristische logies te helpen bij de omslag naar groener en zuiniger energieverbruik werden investeringssubsidies met extra middelen vanuit het Vlaams Klimaatfonds ingezet. De jeugdverblijven kregen financiële ondersteuning om aan de nieuwe brandveiligheidsvereisten te voldoen.

In 2024 werden de verhaallijnen die Vlaanderen internationaal op de kaart zetten verder ontwikkeld. Thema's zoals natuur en platteland, erfgoed, fietsen, gastronomie en Vlaanderen als kennisregio werden uitgebreid en gepromoot.

Duurzaamheid en inclusiviteit waren eveneens kernwaarden binnen het toerismebeleid. Er werd ingezet op toegankelijkheid, familievriendelijkheid en jeugdtoerisme, met als doel drempels tot een deugddoende vakantie zoveel mogelijk weg te werken. Het aantal Green Key en Blue Flag labels steeg, wat aantoont dat de sector zich steeds meer richt op duurzame praktijken. In 2024 werd voor de eerste keer aan de sociaal toeristische organisaties een budget toegewezen op basis van een 3-jarige beleidsnota. Tevens werd een subsidieoproep voor thematische projecten gerealiseerd. Daarnaast werd er een nieuw boekingsproces voor het aanbod 'Iedereen verdient vakantie' ontwikkeld. De lancering hiervan is gebeurd in 2025. Betaalbare vakanties voor kwetsbare groepen zullen in mijn beleid een prioriteit zijn. Ik zal dit de komende jaren verder ondersteunen en verbeteren met als doel de vakantieparticipatie van kwetsbare groepen te verhogen.

Tot slot heeft EventFlanders, in samenwerking met diverse beleidsdomeinen, bijgedragen aan het aantrekken en opschalen van internationale topevenementen. Zoals het wereldkampioenschap gravelbike en het Europees kampioenschap wielrennen, die de reputatie van Vlaanderen als fietsland verder versterkten. Deze evenementen hebben niet alleen een economische impact, maar versterken ook de reputatie en maatschappelijke betrokkenheid van Vlaanderen.

Al deze inspanningen hebben ertoe bijgedragen dat Vlaanderen zich verder heeft gepositioneerd als een florierende toeristische bestemming. De realisaties in deze beleidstoelichting zijn dus grotendeels de verwezenlijkingen van mijn voorganger, waar ik nu op verder bouw en de nodige nieuwe accenten leg om het regeerakkoord en mijn beleidsnota te kunnen realiseren. Zo heb ik een extra verhaallijn voor de Kust toegevoegd aan het beleid en zal er extra aandacht zijn voor betaalbare jeugdvakanties. Ik gaf eind 2024 het startsein voor de opmaak van een Masterplan jeugdkampen en een Masterplan meerdaagse schooluitstappen. Zodat elk kind eens kan proeven en genieten van een betaalbare schooluitstap.

Melissa Depraetere

Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

III. SAMENVATTING

In 2024 richtte het toerismebeleid zich op het ontwikkelen van Vlaanderen als een kwalitatieve, innovatieve en duurzame bestemming. Het logiesdecreet speelde een cruciale rol, met bijna 2700 gecontroleerde logies en gerichte subsidies voor energiezuinigheid en brandveiligheid. Daarnaast werden toeristische attracties en contactpunten ondersteund bij kwaliteitsopschaling, wat resulteerde in een verhoogde tevredenheid onder bezoekers.

Het 'Reizen naar morgen' netwerk groeide tot 232 leden, gefaciliteerd door verschillende netwerkmomenten en het Reizen naar morgen-congres. Om kennisgedreven te werken, werden diverse onderzoeken, zoals het reputatieonderzoek en het logiesonderzoek, opgeleverd en verspreid binnen de sector. Stappen werden gezet om datasystemen future-proof te maken, waaronder de implementatie van een nieuw datasysteem en het opstarten van het D3HUB project.

Toerisme Vlaanderen voerde permanente promotie voor Vlaanderen als toeristische bestemming. Het netwerk van buitenlandkantoren zette in op promotie op buitenlandse markten, en samenwerkingen met mobiliteitspartners zoals Deutsche Bahn, SNCF en OEBB werden versterkt. Daarnaast positioneerde het agentschap zich als corporate partner door samenwerkingen met Brussels Airlines en lidmaatschappen in internationale toeristische netwerken.

De verschillende thema's en verhaallijnen die Vlaanderen kenmerken zoals natuur en platteland, erfgoed, fietsen, gastronomie en Vlaanderen als kennisregio werden ontwikkeld en gepromoot. Het aanbod van natuur- en landschapsbelevingen, waaronder micro-avonturen en wandelroutes, werd uitgebreid en opgeschaald. Er werden inspiratiemagazines verspreid bij de buitenlandse partners en een promoplan werd geïmplementeerd om Vlaanderen als buitenbestemming te promoten.

Het Vlaamse erfgoed speelde een centrale rol in het toerismebeleid. Pilootsites zoals onder andere de Sint-Godelieveabdij in Brugge werden verder ontwikkeld. Daarnaast werden diverse promotieacties uitgevoerd binnen de verhaallijnen 'Vlaamse meesters' en 'Kastelen en landgoederen'.

Door de ontwikkeling van belevingen gericht op de Vlaamse wielercultuur en het recreatieve fietsen, werd Vlaanderen gepositioneerd als fietsland. Etalageroutes voor recreatieve fietsers werden ontsloten, en het Velo-city congres werd georganiseerd in Gent. Vlaanderen organiseerde zowel het wereldkampioenschap gravelbike als het Europees kampioenschap wielrennen, wat bijdroeg aan de ontwikkeling en promotie van de wielercultuur.

Vlaanderen werd verder ontwikkeld en gepromoot als culinaire bestemming. Dankzij de relance-oproepen in 2022 voor zowel natuur, culinair als wielrennen, zien we nu concrete project-realisaties voor deze thema's.

Naast het recreatieve ondersteunen we Vlaanderen ook als zakelijke bestemming. De focus ligt op Vlaanderen als aantrekkelijke bestemming voor internationale associatiecongressen. Structurele samenwerking met congressteden, kennisdeling en samenwerking voor ondernemers en experts, en strategische partnerships werden verder uitgerold. Het netwerk Flanders Special Venues speelde een cruciale rol in de promotie van Vlaanderen als unieke congreslocatie.

We ontwikkelen Vlaanderen verder als een toegankelijke en familievriendelijke bestemming. Verschillende acties werden ondernomen om de toegankelijkheid van toeristische attracties te verbeteren, zoals de samenwerking met INTER om

toeristische attracties te screenen op toegankelijkheid. De opleidingenreeks 'Communiceren met families' werd georganiseerd voor onthaalmedewerkers en erfgoedbewakers.

We geloven in het recht op vakantie en na een grondige evaluatie, werd een nieuw boekingsproces voor het aanbod 'Iedereen verdient vakantie' ontwikkeld met oog op de implementatie vanaf 1 januari 2025. Via het netwerk 'Iedereen verdient vakantie' boekten minstens 150.000 Vlamingen in armoede een vakantie of daguitstap.

EventFlanders ondersteunde de ontwikkeling van topevenementen zoals het EK Wielrennen, het WK Gravel, Flanders Technology & Innovation, ASFALT en het Ensorjaar. Deze evenementen werden geëvalueerd op economische, reputationele en maatschappelijke impact.

TOTAAL – TOERISME, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	67.112	75.462
BA-JR 2024	0	0	0	68.522	113.091
BU 2024	114	0	0	112.911	112.911

PROGRAMMA SQ – TOERISME

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	67.112	75.462
BA-JR 2024	0	0	0	68.522	113.091
BU 2024	114	0	0	112.911	112.911

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Niet van toepassing

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Niet van toepassing

V. BELEIDSVELD TOERISME

Het beleidsveld Toerisme bevat 1 structurelement: 'Toerisme'.

1. ISE Toerisme

Het toerismebeleid in de periode 2019 – 2024 had als doel toerisme in te zetten als een middel om van Vlaanderen een florerende bestemming te maken. Een florerende bestemming is een plek waar alle spelers – de plek, zijn bewoners, ondernemers en bezoekers – meerwaarde ondervinden van het toerisme. Hiervoor is er ingezet op 4 strategische doelstellingen:

- Te zorgen voor een kwalitatieve bestemming, te voorzien in een onderbouwd en innoverend beleid en samen te werken met andere relevante beleidsdomeinen (SD1).
- Te zorgen voor een sterk verhaal over de bestemming Vlaanderen dat ook internationaal sterk klinkt. Zowel aan aanbodzijde als via promotie wordt dit verhaal uitgebouwd. De focus ligt op de volgende troeven: natuur en platteland, erfgoed, fietsen, gastronomie en Vlaanderen als baanbrekende kennisregio (SD2).
- Vlaanderen als een duurzame en inclusieve bestemming te ontwikkelen. Dit doen we o.a. door ervoor te zorgen dat drempels tot een deugddoende vakantie zoveel mogelijk worden weggewerkt. Daarenboven zetten we ook in op toegankelijkheid, familievriendelijkheid en jeugdtoerisme (SD3).
- Internationale acties en events te organiseren die zowel de toeristische, culturele als sportieve troeven van Vlaanderen in de kijker zetten (SD4).

Om de beleidsprestaties te kunnen beoordelen, werden verschillende instrumenten en indicatoren ontwikkeld¹. Deze worden per strategische doelstelling besproken.

¹ De bestemmingsbarometer brengt een diverse verzameling van indicatoren omtrent de brede toestand van Vlaanderen als toeristische bestemming samen, op sociaaleconomisch en ecologisch vlak. (<https://toerismevlaanderen.be/nl/cijfers/barometers/bestemmingsbarometer>)

De vakantieparticipatiegraad gehanteerd om het sociaal-toeristische beleid te evalueren. (<https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/toerisme/vakantieparticipatie>)

De prestaties van het topevenementenbeleid wordt gemeten adhv EventFlanders' evaluatiekader. (<https://toerismevlaanderen.be/nl/thema/congressen-events/eventflanders>)

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: De ondersteuning voor beleidsmakers en toeristische actoren verbeteren

De eerste strategische doelstelling voor de beleidsperiode 2019 – 2024 richtte zich op het ontwikkelen van Vlaanderen als een kwalitatieve, innovatieve en duurzame bestemming:

- Voortbouwen op opgedane expertise (OD1.1);
- Bijsturen waar nodig (OD1.2);
- Focussen op kwaliteit (OD1.3);
- Een onderbouwd en innoverend beleid (OD1.4);
- Een integrale en beleidsdomeinoverschrijdende benadering (OD1.5);
- Agentschap Toerisme Vlaanderen als instrument voor het beleid (OD1.6).

De eerste strategische doelstelling had als doel Vlaanderen te laten floreren als regio, waarbij de impact van ontwikkeling van de brede toeristische sector een meerwaarde wordt voor de bewoners, de bezoekers, de ondernemers en de plek. De bestemmingsbarometer bepaalt voor 8 indicatoren een grenswaarde waarmee de toestand van de bestemming kan vergeleken worden met als doel om kwalitatieve uitspraken te kunnen doen. De vergelijking van actuele data met de grenswaarde vormt het meetkader voor het beleid, waarbij er wordt gestreefd naar een balans tussen de 8 indicatoren.

Gezien niet alle 8 indicatoren van de bestemmingsbarometer, even relevant zijn voor het gevoerde toeristisch beleid van de afgelopen beleidsperiode, worden enkel de indicatoren die aansluiten bij het gevoerde beleid besproken.

Meerwaarde van toerisme voor de bezoeker

Een aantrekkelijke bestemming biedt een kwalitatieve en positieve toeristische ervaring aan doorheen het hele toeristische systeem. Om na te gaan hoe het staat met de kwaliteit van de bestemming, wordt de bezoekerstevredenheid gemeten op de bestemming en de kwaliteit van het toeristisch aanbod.

Tevredenheid bezoekers

Om de 5 jaar wordt een grootschalige bevraging van de bezoekers in de kunststeden, aan de kust en in de regio's georganiseerd. In deze onderzoeken wordt gepeild naar de tevredenheid over o.a. de bestemming. Globaal genomen zijn de bezoekers zeer tevreden over de bestemming. De bezoekers in de kunststeden zijn het meest tevreden over de bestemming.

Tevredenheid over de bestemming (score op 10)	2022	2023	2024
Kust	8,4		
Kunststeden		8,7	
Vlaamse Regio's			8,6

Bron: Onderzoeken m.b.t. profiel van de toerist in de kunststeden (2023), aan de Kust (2022) en in de Vlaamse regio's (2024), onderzoek in samenwerking met de provincies en de kunststeden.

Kwaliteit van het toeristische aanbod

De kwaliteit van het toeristische aanbod kan ook gemeten worden via de gemiddelde (online) reviewscores over de toeristische attracties en accommodaties. Indien deze lager is dan 8,0/10 kan dit beschouwd worden als een probleem.

In 2023 bedroeg de gemiddelde reviewscore voor een selectie van toeristische attracties en accommodaties 8,44. Dat is iets lager dan in 2022, toen bedroeg deze score nog 8,72.

Beleid

Toerisme Vlaanderen zorgt ervoor dat zowel de kwaliteit van de logies als de kwaliteit van de toeristische attracties en het onthaal voldoende hoog blijft. Dit doet Toerisme Vlaanderen enerzijds via het logiesdecreet, waarin bepaald is dat elk logies moet voldoen aan een aantal basishoudnormen voor brandveiligheid, comfort en kwaliteit. Logies die zich vergunnen worden hierop gecontroleerd; logies die aangemeld zijn worden steekproefsgewijs of na klachten gecontroleerd. Tenslotte kunnen logies ook rekenen op subsidies om klimaatmaatregelen te nemen en/of de kwaliteit te verhogen.

Daarnaast ondersteunt Toerisme Vlaanderen toeristische attracties en andere contactpunten (vb. onthaal, ...) bij kwaliteitsopshaling. Die ondersteuning kan verlopen via een betoelaging, maar ook via coaching, toolkits, opleidingen,

Meerwaarde van toerisme voor de bewoner

Toerisme kan belangrijke positieve en negatieve sociale effecten genereren. Het in kaart brengen van indicatoren zoals de bezoekersintensiteit en de steun voor toerisme, geven een beeld op de effecten van toerisme voor de bewoners.

Toeristische intensiteit

De toeristische intensiteit is het gemiddelde aantal dagelijkse toeristische overnachtingen per 100 inwoners. Deze indicator geeft een eerste inzicht in de toeristische draagkracht van een gebied. Voor Vlaanderen is deze indicator in 2023 gelijk aan 1,23 (in 2022: 1,28 en 2019: 1,24). Algemeen genomen is een hoge intensiteit een mogelijk teken van een draagkrachtprobleem, al is ook een (te) lage intensiteit niet optimaal, aangezien in dat geval toerisme amper een rol speelt in de bestemming. Van zodra dit getal hoger is dan 2,62 is er een verhoogd risico.

Steun voor toerisme

In 2023 steunt 69% van de bewoners van de Vlaamse Kunststeden Antwerpen, Gent, Brugge, Mechelen en Leuven het toerisme in eigen stad. Dit is hetzelfde aandeel als in 2021. In 2019 bedroeg dit aandeel nog 75%. Indien dit aandeel lager dan 65% komt te liggen, dan vormt dit een aandachtspunt². In steden zoals Gent en Brugge ligt het aandeel van de bewoners dat toerisme in eigen stad steunt onder de grens van 65%.

Beleid

Voor de bestemming Vlaanderen in zijn geheel wordt vooral ingezet op spreiding van toerisme in tijd en ruimte. Dit helpt niet alleen om de druk op de lokale gemeenschap te beheersen, maar het brengt ook minder bezochte plekken onder de aandacht. Dit wordt bewerkstelligd door de bezoekers kennis te laten maken met aantrekkelijke belevingen buiten de steden. Daarenboven zet Toerisme Vlaanderen al jaren in op seizoensspreiding door Vlaanderen ook tijdens de schouder- en wintermaanden in de kijker te zetten.

² Naast het percentage met een positief sentiment, is er immers nog een bijkomend percentage dat neutraal staat ten opzichte van toerisme. M.a.w. een positief aandeel van 65% betekent niet dat 35% negatief staat ten opzichte van toerisme.

Vanwege de hogere toeristische intensiteit in bepaalde gemeenten worden op regelmatige tijdstippen bewonersonderzoeken georganiseerd in de kunststeden. Eind 2024, begin 2025 werd voor het eerst een bewonersonderzoek aan de Kust uitgevoerd. Hiermee kan de vinger aan de pols gehouden worden en nagegaan of de bevolking nog steun geeft aan toerisme in de eigen stad.

Meerwaarde van toerisme voor de ondernemer

Toerisme als economische sector draagt bij aan de algemene economische regionale ontwikkeling en lokale werkgelegenheid. Het monitoren van de toeristische tewerkstelling en de liquiditeit in ruime zin, geeft een inzicht in de gezondheid van de sector.

Tewerkstelling in het Vlaamse Gewest

De toeristische sector is traditioneel een vrij arbeidsintensieve sector. In 2023 bedroeg het tewerkstellingsaandeel van toerisme 7,1%. Volgens onderzoek van McKinsey & Company en de World Travel & Tourism Council liggen er mogelijke risico's bij bestemmingen waar het tewerkstellingsaandeel van toerisme meer dan 8,5% bedraagt, omwille van een te grote afhankelijkheid. In dit opzicht is een tewerkstellingsgraad van rond de 7% een indicatie van een sector die in gezonde mate bijdraagt aan de totale economie, toch komt dit aandeel korter bij de grens van 8,5%. In 2022 bedroeg dit aandeel 6,4%.

Beleid

Nogal wat sectoren in Vlaanderen kampen met hetzelfde probleem, voldoende geschoolde en gepassioneerde talenten vinden. In samenwerking met Horeca Vlaanderen loopt een project voor duurzaam personeelsbeleid in de horecasector om ondernemers en hun medewerkers te begeleiden in de ontwikkeling van de competenties die nodig zijn om doel- en resultaatgericht samen te werken. Toerisme Vlaanderen zal dit traject evalueren en een aanpak uitwerken om de knelpuntvacatures in toerisme te verminderen.

Meerwaarde van toerisme voor de plek

De omgevingseffecten van toerisme kunnen gelinkt worden met lokale en tijdsgebonden druk, waarbij een meer evenwichtige spreiding doorheen tijd en ruimte kan leiden tot een verbetering van de positieve effecten. Daarnaast draagt toerisme ook bij aan de uitstoot van broeikasgassen. Deze effecten worden gemeten aan de hand van verschillende indicatoren. De bespreking van deze indicatoren kan je terugvinden onder strategische doelstelling 3.

De gekoppelde begrotingsartikels aan de eerste strategische doelstelling zijn:

- SF0-ASQB2WJ-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB5WJ-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB2WJ-LE – LENINGEN

OD 1.1: Voortbouwen op opgedane expertise

Het agentschap Toerisme Vlaanderen draagt de expertise en successen vanuit vorige legislatuur uit en schaaft ze op. Hierbij speelt de ontwikkeling van de pilootprojecten en de verhaallijnen een cruciale rol. De concrete acties hiervoor zijn gerealiseerd onder de operationele doelstellingen van SD 2.

OD 1.2: Bijsturen waar nodig

Deze tweede operationele doelstelling omvat geen specifieke acties, maar is eerder een leidend principe in de aansturing van de thematische ontwikkeling en promotie van Vlaanderen als bestemming (SD2) en bepaalt ook het kader voor specifieke subsidieoproepen binnen het logiesdecreet (O.D 1.3) en specifieke subsidie voor de solidaire kostendeling binnen het kader van het sociaal toerisme (O.D 3.2).

OD 1.3: Focussen op kwaliteit

De focus van Toerisme Vlaanderen lag op kwaliteit door de minimale basiskwaliteit te garanderen en de verbetering van de kwaliteit van de sector te ondersteunen, met het oog op waardencreatie en performantieverhoging voor de Vlaanderenbrede toeristische sector.

In uitvoering van het logiesdecreet zijn:

- Logiesuitbaters geïnformeerd door de logiesadviseurs van Toerisme Vlaanderen, en indien gewenst, begeleid naar een vrijwillige erkenning en comfortclassificatie;
- Bijna 2700 logies gecontroleerd met gerichte controles bij uitbaters van logies in de buurt van een groot evenement of festival, waarvan 60% in orde bleken te zijn met de voorwaarden van het logiesdecreet. 11 logies kregen een gedwongen stopzettingsbevel, de anderen stelden zich onmiddellijk na de controle in regel of stopten;
- Naast deze gerichte steekproeven nog meer dan 900 individuele controles op logies uitgevoerd door Toerisme Vlaanderen, op eigen initiatief, of na een klacht;
- 6 steekproeven bij boekingsplatformen uitgevoerd om na te gaan of alle logies in een bepaalde regio of stad zijn aangemeld;
- Een infobrochure en een (explainer)video ontwikkeld ter ondersteuning van de steekproeven en controles van toeristische logies en uitvoering van het logiesdecreet.
- Periodiek overleg georganiseerd tussen lokale en provinciale logiesconsulenten en logiesadviseurs van Toerisme Vlaanderen over de afstemming van de taken en de interpretatie van het logiesdecreet;
- 191 erkende toeristische logies en jeugdverblijven gesubsidieerd voor investeringen in energiezuinigheid en brandveiligheid.

Daarnaast heeft Toerisme Vlaanderen de kwalitatieve ontwikkeling van de toeristische sector ondersteund door specifiek in te zetten op duurzaamheid en gastvrijheid:

- 39 toeristische uitbaters hebben voor het eerst een green key label ontvangen;
- 28 Belgische stranden, zwembijvers en jachthavens hebben hun Blue Flag-certificaat behaald;
- 100 toeristische ondernemers zijn ondersteund met een begeleidingstraject voor een duurzaam personeelsbeleid, in het kader van het samenwerkingsproject 'Samen werken, Samen groeien' met Horeca Vlaanderen;
- Verschillende opleidingsreeksen, netwerkmomenten, lezingen, workshops en webinars voor gidsen en internationale onthaalcentra georganiseerd;
- Een kwaliteitsscan ontwikkeld voor musea, attracties en erfgoedlocaties.

OD 1.4: Een onderbouwd en innoverend beleid

Het 'Reizen naar morgen' netwerk brengt een groeiende groep van betrokkenen uit de brede toeristische sector samen, om samen de principes van Reizen naar morgen waar te maken. In 2024 groeide het netwerk aan tot 232 leden. De groei

is gefaciliteerd door het organiseren van verschillende netwerkmomenten en het Reizen naar morgen-congres.

Daarnaast zijn volgende onderzoeken opgeleverd en verspreid binnen de brede toeristische sector:

- Het onderzoek naar de toerist in de Vlaamse regio's, welk een beeld is van het profiel van de toerist, zijn activiteiten, zijn bestedingen, ...
- Het reputatieonderzoek over de bekendheid van Vlaanderen welk een beeld geeft van de reputatie van Vlaanderen in onze belangrijkste herkomstmarkten en de potentiële interesse voor onze troeven binnen deze herkomstmarkten;
- Het ambassadeursonderzoek bij de Vlaming, welk een beeld geeft van hoe goed de Vlaming onze troeven kent en ondersteunt;
- Het bewonersonderzoek dat peilt naar de steun van toerisme aan de Kust is opgestart en het bewonersonderzoek in Ieper is afgerond;
- Het logiesonderzoek, welk beeld geeft op de status van de logiessector en de economische crisis op de jaarbalans, het personeelsbeleid en de investeringen;
- Alle data m.b.t. belangrijke toeristische statistieken (data toerisme in kerncijfers, tevredenheidsdata, trends) en indicatoren van de bestemmingsbarometer, de bezoekersbarometer, de logiesbarometer en de congresbarometer, welke beeld geven van de staat van het toerisme in Vlaanderen en bij te houden in welke mate Vlaanderen en zijn deelbestemmingen floreren;
- Het trendrapport, welk een beeld geeft van de megatrends in toerisme.

Naast deze onderzoeken zijn er stappen gezet in datasystemen future-proof te maken door :

- een nieuw datasysteem in gebruik te nemen om toeristische data op een efficiëntere manier te kunnen verzamelen en delen;
- Het D3HUB project op te starten welk als doel heeft een Europees kenniscentrum rond toerisme en data op te zetten.

OD 1.5: Integrale en beleidsdomeinoverschrijdende benadering

In 2024 zijn er geen nieuwe initiatieven genomen met andere beleidsdomeinen. In lijn met de voorgaande jaren is de steun aan de sector door het verstrekken van subsidies in de lokale diensteneconomie en tewerkstellingsprojecten van toeristische verenigingen verdergezet.

OD 1.6: Agentschap Toerisme Vlaanderen als instrument voor het beleid

Toerisme Vlaanderen voert permanent promotie voor Vlaanderen als toeristische bestemming. Het netwerk van buitenlandkantoren zet in op de promotie van Vlaanderen op de buitenlandse markten. Naast de permanente acties richting de pers, consument en relaties, is er ook ingezet op samenwerkingen met mobiliteitspartners zoals de Deutsche Bahn, de SNCF en de OEBB.

Naast de promotie van Vlaanderen positioneert het agentschap zich ook als een corporate partner door samenwerkingen zoals met Brussels Airlines, of via lidmaatschappen in internationale toeristische netwerken zoals UNTourism, ETC en Necstour. Het agentschap heeft ook ingezet op kennisdelingsevenementen te organiseren voor de relanceprojecten. Er is geïnvesteerd in de IT platformen van het agentschap om een optimale dienstverlening aan de sector te kunnen aanbieden. Hierbij is de hervorming van het online boekingsplatform 'Iedereen verdient vakantie' een belangrijke bijsturing op vlak van de rol van het agentschap binnen het netwerk 'Iedereen verdient vakantie'.

SD 2: Nieuwe Vlaanderenbrede verhaallijnen identificeren en ontwikkelen

In de beleidsperiode 2019 – 2024 kreeg Toerisme Vlaanderen de opdracht om de troeven van onze regio verder te ontwikkelen én erover te communiceren. De troeven die ontwikkeld zijn en internationaal zijn uitgespeeld zijn:

- Vlaanderen Natuurlijk! (OD2.1);
- Erfgoedbeleving (OD2.2);
- Vlaanderen Fietsland (OD2.3);
- Culinaire erfgoed en toekomst (OD2.4);
- Special meetings (OD2.5);
- Internationale acties en evenementen organiseren (OD2.6).

Binnen de tweede strategische doelstelling zijn verhaallijnen ontwikkeld om de bezoeker aan te trekken op basis van unieke belevingen. Om het beleid te evalueren worden ondermeer de reviewscores en de NPS gemeten evenals de groei van de reputatie van Vlaanderen als bestemming.

Reviewscores, NPS en tevredenheid

Om de unieke belevingen met betrekking tot de verschillende thema's te meten, worden de reviewscores bekeken voor een selectie van thematische belevingen. Hierbij ligt de focus op belevingen m.b.t. natuur en landschap, erfgoed en het culinaire. Zoals in de onderstaande tabel te zien is, liggen de reviewscores voor de thematische belevingen m.b.t. natuur en landschap en erfgoed hoog (allen om en bij de 9/10). De reviewscores voor de culinaire belevingen liggen iets lager, maar hebben nog altijd een goede score.

Reviewscore	2023	2024
Vlaanderen natuurlijk	9,3	9,2
Erfgoedbeleving	9,0	9,1
Culinair erfgoed en toekomst	8,6	8,6

De fietsbelevingen betreffen in hoofdzaak fietsroutes, en in het bijzonder onze iconroutes. Via een online onderzoek worden diegene die een iconroute (of een deel ervan) gefietst hebben bevraagd in hoeverre ze deze zouden aanraden aan vrienden of familie. Op deze manier wordt de NPS score gemeten. Een positieve NPS score wordt als voldoende beschouwd; een NPS hoger dan 20 wordt als goed beschouwd. In de toekomst trachten we meer soorten wielerbelevingen te meten en hopen we dit via een reviewscore te doen.

Uit de onderstaande tabel is af te leiden dat de iconroutes een NPS score van 59 krijgen in 2024. Dit is een hoge score, wat erop wijst dat fietsers zeer tevreden zijn over dit fietsproduct.

NPS	2023	2024
Icoonfietsroutes	44	59

Ook voor meetinglocaties wordt de tevredenheid over congresvenues verzameld via onderzoek. Dit onderzoek loopt dit jaar en bijgevolg hebben we hiervoor geen resultaten.

Reputatie Vlaanderen

De reputatie van Vlaanderen in Europa wordt telkens aan het begin/einde van de beleidsperiode gemeten. De laatste resultaten van het reputatieonderzoek van 2024 worden verwerkt eind 2024/begin 2025.

De reputatie van Vlaanderen en zijn deelbestemmingen bij de internationale reiziger in Europa is er een beetje op achteruit gegaan van 93% (2021) naar 91% (2024). De bekendheid van Vlaanderen als bestemming is er daarentegen op vooruit gegaan van 61% (2021) naar 68% (2024).

Beleid

De ontwikkeling en promotie van Toerisme Vlaanderen focuste zich de laatste jaren op het creëren van belevingen voor en het aantrekken van interessegroepen en passiegroepen rond bepaalde thema's. Via de thema's wordt getracht om het beeld van Vlaanderen op het vlak van erfgoed (incl. Vlaamse Meesters en WOI), gastronomie en wielrennen te verbeteren bij de doelgroepen met een specifieke interesse in deze thema's. Het uiteindelijk doel is deze interesse- en passiegroepen naar Vlaanderen te trekken. In dat kader worden vooral projecten ondersteund die passen binnen de filosofie van Reizen naar Morgen en die de eigenheid van bestemmingen in Vlaanderen kunnen versterken.

De gekoppelde begrotingsartikels aan de tweede strategische doelstelling zijn:

- SF0-ASQB2WK-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB5WK-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB2WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV
- SF0-ASQB5WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV

OD 2.1: Vlaanderen, natuurlijk!

De strategie om Vlaanderen verder te ontwikkelen als buitenbestemming is tussentijds geëvalueerd en bijgestuurd. Deze is verder onderbouwd met een visienota rond wandelen. Het voorbereidende onderzoek rond waterbeleving, welke doorvertaald moet worden in een visienota rond waterbeleving heeft vertraging opgelopen en wordt in Q1 van 2025 verwacht.

Het aanbod van kwaliteitsvolle natuur- en landschapsbelevingen in Vlaanderen, waaronder de micro-avonturen en het wandelaanbod is uitgebreid en opgeschaald. Dit aanbod is via inspiratiemagazines verspreid onder de buitenlandkantoren, die dit aanbod meenemen in hun promotie van Vlaanderen als buitenbestemming. Daarnaast is er een ruimer promoplan geïmplementeerd om Vlaanderen in de markt te zetten als buitenbestemming.

Toerisme Vlaanderen heeft de erkende Vlaamse Parken actief begeleid in het realiseren van hun toeristische ontwikkeling en ontsluiting, onder meer door coaching en het toekennen van subsidies. Er is een monitoringsysteem voor de parken ontwikkeld, maar de testfase in het Nationaal Park Hoge Kempen heeft vertraging opgelopen waardoor de uitrol naar de andere erkende Vlaamse Parken uitgesteld is naar 2025. Er is wel een nulmeting van een aantal basisindicatoren gebeurd bij de erkende Vlaamse Parken.

OD 2.2: Erfgoedbeleving

Het Vlaamse erfgoed is een belangrijke troef voor de toeristische sector. In de beleidsperiode 2019-2024 nemen de pilootprojecten hier een centrale rol in. In 2024 zijn de pilootsites als volgt verder ontwikkeld:

- De bekendmaking van het masterplan voor de herbestemming van het kasteeldomein van Poeke, met toekomstige infrastructuur- en natuurwerken is uitgesteld naar 2025. De buitenaanleg van de hoevesite is afgerond, de moestuinmuur gerestaureerd, en tijdelijke invulling gestart. Het kasteel is goed onderhouden en beveiligd.

- De rendabiliteitsstudie, het ontwerp onderzoek en de opmaak van het exploitatieboek voor de herbestemming van het kasteel van Leut zijn uitgesteld naar 2025. De site is tijdens de zomer opnieuw tijdelijk opengesteld voor evenementen. De ontwikkeling van een Wijnhub voor Maaslandse wijnen, als onderdeel van het INTERREG project Wijnstraat, is opgestart.
- Het uitvoeringsdossier van de Sint-Godelieveabdij is opgeleverd, en de opdracht is gegund aan de aannemer die van start kan gaan in maart 2025. Fase 1 van de restauratie van de abdijmuren is van start gaan, alsook het archeologisch onderzoek. Het kunstpatrimonium en de meubels van de Sint-Godelieveabdij kregen een tijdelijk onderkomen in de kerk van de Minderbroeders Kapucijnen, waar een tijdelijk beveiligd en geacclimatiseerd depot wordt ingericht. Voor het overbrengen is een participatief evenement georganiseerd, waarbij ook de bewoners meewerken.
- De toekomstige bestemming van de Graventoren en de getijdenmolen in Rupelmonde is bekend gemaakt. In afwachting van de herbestemming van de Mercator site, en activering hiervan worden de molen en Graventoren opengesteld voor bewoners en bezoekers. Dit vergt dat de plek operationeel en proper gehouden wordt dankzij minimale maar essentiële aanpassingen en voorzieningen.
- Het masterplan voor het Rubenskasteel in Elewijt is opgeleverd. Het dossier voor de aanpassing van het RUP is ingediend bij de gemeente. Het historisch onderzoek in samenwerking met het Rubenshuis is opgestart.

Binnen de verhaallijn 'Vlaamse meesters' zijn volgende acties gerealiseerd:

- Toerisme Vlaanderen heeft het Ensorjaar mee ondersteund door het uitvoeren van diverse vormen van promotie.
- De sites die deel uitmaken van het netwerk Vlaamse meesters op hun plek zijn verbonden tot thematische en/of geografische netwerken.
- De sites die deel uitmaken van het netwerk Vlaamse meesters op hun plek zijn ondersteund bij hun publiekswerking.

Binnen de verhaallijn 'Kastelen en landgoederen' zijn volgende acties gerealiseerd:

- De bestaande netwerken van kastelen & tuinen (landgoederen) zijn in kaart gebracht.
- Het strategisch plan Kastelen & Tuinen (landgoederen) is geconcretiseerd in een actieplan en communicatiestrategie.
- De uitrol van het communicatieplan Kastelen & Tuinen heeft bijgedragen aan een stijging van het aantal buitenlandse bezoekers in het Brugse Ommeland.

OD 2.3: Vlaanderen fietsland

Door de ontwikkeling van belevingen gericht op de Vlaamse wielercultuur en het recreatieve fietsen, wordt Vlaanderen een echt fietsland. Hiervoor zijn volgende acties uitgevoerd:

- De eerste etalageroutes voor de recreatieve fietser zijn ontsloten. Deze routes komen tegemoet aan de behoefte om topfietsroutes te kunnen aanbieden aan de bezoeker die Vlaanderen, de regio's, steden en de thema's wil kunnen beleven op de fiets.
- Het relanceproject iCons is opgeleverd en verhoogt de beleving van de icoonfietsroutes.
- Het internationale Velo-city congres is in juni georganiseerd in Gent. Toerisme Vlaanderen was betrokken bij het aantrekken van dit congres, en zal ook bij de verdere uitrol betrokken blijven. Dit congres zal bijdragen aan de reputatie van Vlaanderen als attractieve fietsregio.
- Toerisme Vlaanderen heeft in samenwerking met de provinciale toeristische diensten een gecoördineerde campagne uitgerold op de binnenlandse markt. Voor de buitenlandse markten is een hero-campagne ontwikkeld.

In 2024 organiseerde Vlaanderen zowel het wereldkampioenschap gravelbike als het Europees kampioenschap wielrennen. Beide topevenementen zullen gebruikt worden om de wielercultuur van Vlaanderen te ontwikkelen en promoten. Zo is er bijvoorbeeld een kwalitatief aanbod van gravelroutes ontwikkeld en uitgerold voor het WK Gravel.

Het pilootproject 'De Wielerhub' in Oudenaarde speelt een centrale rol in de ambitie om van Vlaanderen een echt fietsland te maken, door de ontwikkeling van belevingen gericht op de Vlaamse wielercultuur en het recreatieve fietsen. In 2024 is Toerisme Vlaanderen erfpachthouder geworden van de Abdij van Maagdendale waar de wielerhub gerealiseerd zal worden. Daarnaast is een projectsubsidie toegekend aan het Centrum Ronde van Vlaanderen om de wielerhub te realiseren, binnen het kader van VV110 van het plan Vlaamse Veerkracht. Tot slot is het projectteam opgestart en zijn de adviesgroepen voor de verschillende werven 'bouw', 'content' en 'exploitatie' samengesteld.

OD 2.4: Culinaire erfgoed en toekomst

Tijdens de legislatuur 2019 – 2024 is Vlaanderen aan de hand van verhalen ontwikkeld als culinaire bestemming, waarbij culinaire producten en gerechten centraal staan. Dit is gerealiseerd aan de hand van een nieuwe strategie voor de ontwikkeling van belevingen voor culinaire producten, die gelanceerd is in Q3 in 2024. Er is een onderzoek uitgevoerd door Gault&Millau over de toeristische valorisatie van belevingen van culinaire producten. Het ambassadeurscollectief GOESTING is verder ontwikkeld door bijeenkomsten en trainingen. Er zijn verschillende promotieacties gerealiseerd om Vlaanderen te positioneren als een culinaire bestemming voor buitenlandse bezoekers

Specifiek voor de verhaallijn Belgische biercultuur zijn volgende acties gerealiseerd:

- De 14 relanceprojecten van de projectoproep bier zijn gerealiseerd;
- De sector bier heeft deelgenomen aan een kwaliteitstraject voor één of meerdere kwaliteitsaspecten voor een betere bezoekersbeleving.

De geplande sectormomenten bier en de lancering van een digitaal platform voor de ontsluiting van informatie over het aanbod van bierbelevingen zijn uitgesteld naar 2025, om zo beter aansluiting te vinden bij het focusjaar Belgische biercultuur in 2026. Daarnaast zijn er verschillende promoacties gerealiseerd voor de verhaallijn Belgische biercultuur.

De realisatie van het pilootproject "De Smaakhaven" in het loodswezen in Antwerpen wordt verder ontwikkeld. In oktober 2024 is een evenement georganiseerd op de site, waar het concept voor het nieuwe culinair belevingscentrum is voorgesteld: de Smaakhaven moet dé referentieplek worden voor al wie in binnen- en buitenland gepassioneerd bezig is met voeding.

OD 2.5: Special Meetings

Naast de vrijetijdstoerist, is de congresstoerist een belangrijke doelgroep binnen het toeristische beleid. Het agentschap Toerisme Vlaanderen heeft de opdracht om het congresstoerisme te ondersteunen om zo Vlaanderen als een aantrekkelijke bestemming te positioneren voor internationale associatiecongressen.

Om expertise en de professionele netwerken m.b.t. congressen binnen de transitieprioriteiten en toeristische thema's verder uit te bouwen zijn volgende acties ondernomen:

- structurele samenwerking met de congressteden op het vlak van proactieve werking, professionalisering en promotionele activiteiten is verder uitgerold;

- kennisdeling en samenwerking voor ondernemers, experts, bedrijven, kennisinstellingen en overheidsorganisaties is versterkt;
- spelers uit de congres- en eventsector in Vlaanderen zijn samengebracht met als doel de professionalisering van de sector, het inspireren, het stimuleren van kennisdeling, samenwerking en netwerken;
- strategische partnerships zijn gesloten om onze concurrentiële positie te versterken, onze werking te professionaliseren en onze doelstellingen te behalen;
- leadwerking is afgestemd op de strategie rond impactvolle congressen.

De methodologie om impactvolle congressen en events te ontwikkelen is verder verspreid binnen de sector. Hierdoor wordt Vlaanderen erkend en gevraagd voor haar expertise op vlak van impact binnen de internationale meeting-industrie en associatiewereld te delen.

Het netwerk Flanders Special Venues speelt een cruciale rol om Vlaanderen te promoten als een unieke congreslocatie. De 31 leden van het netwerk gingen in 2024 aan de slag met de zelfscan voor kwaliteit en met begeleidingstrajecten om de congresbeleving nog te versterken. 4 leden van het netwerk hebben zich ingeschreven bij Good Planet voor het behalen van een Green Key in 2024.

Daarnaast is een belevingsnetwerk rond intellectueel erfgoed gepromoot om Vlaanderen als aantrekkelijke kennisregio te positioneren aan de hand van de hero-campagne "set your milestone" en een permanente promotie via diverse kanalen, gericht op bereikbaarheid, lokale expertise, toeristische troeven en ons netwerk aan Flanders Heritage Venues. Dit heeft congresorganisatoren geholpen om hun evenementen in Vlaanderen te organiseren.

Toerisme Vlaanderen heeft met partners uit de sector een community uitgebouwd, die de digitale beleving van fysieke en online deelnemers aan internationale congressen en events in Vlaanderen 'state of the art' maken. Toerisme Vlaanderen heeft de community ondersteund door het ontwikkelen en beschikbaar stellen van een aantal tools en business intelligence. Vanuit de community is met academische instellingen, vakorganisaties en sectorpartners gewerkt rond oplossingen in de gehele waardeketen van digitale belevingen van congressen en events.

Tot slot is de congressector gestimuleerd om duurzaamheid centraal te stellen, door een duurzaamheidsstrategie te ontwikkelen en te implementeren. Hiervoor is een internationale community opgestart, een stappenplan uitgewerkt, en in onderzoek en tools geïnvesteerd. Het VisitFlanders Convention Bureau en partners hebben duurzame oplossingen en doelen voor 2030-2050 ontwikkeld, wat een directe meerwaarde heeft geboden voor de sector en steden.

OD 2.6: Internationale acties en evenementen organiseren

EventFlanders is een samenwerkingsverband met Buitenlandse zaken, Cultuur, Sport en Toerisme. Het gemeenschappelijke doel is meerwaarde te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. EventFlanders vindt budgettair en organisatorisch haar onderdak bij Toerisme Vlaanderen. De evenementen die het ontwikkelt voor Toerisme Vlaanderen passen binnen de verhaallijnen van de strategische doelstelling 2. Doordat de strategische doelstelling van EventFlanders breder is, zijn er aparte begrotingsartikels en daaruit volgend een 4de strategische doelstelling voor de werking van EventFlanders gecreëerd. De bespreking van de jaarwerking 2024 valt onder deze strategische doelstelling.

OD 2.7: Het merk 'Vlaanderen' promoten

Deze operationele doelstelling is niet ontwikkeld binnen Toerisme Vlaanderen tijdens de huidige beleidsperiode, als een gevolg van de impact van de COVID-19 crisis.

SD 3: Toerisme ontwikkelen in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

De derde strategische doelstelling is om een positieve impact te realiseren met vakantie, nu en in de toekomst. De componenten die daartoe bijdragen zijn:

- Een duurzaam toeristisch beleid (OD3.1)
- Een beleid gericht op toegankelijkheid voor allen - verlagen van drempels (OD3.2).

De impact van de derde strategische doelstelling van het beleid wordt gemeten op basis van 2 verschillende bronnen van prestatie-informatie. De eerste operationele doelstelling richt zich op de inspanningen om een duurzaam toeristisch beleid te implementeren. Hiervoor monitoren we de indicatoren opgenomen onder de plek binnen de bestemmingsbarometer: ruimtelijke toeristische spreiding, seizoenaliteit, CO₂-emissies, en het natuur- en cultuurbehoud.

Ruimtelijke spreiding

Om de ruimtelijke spreiding te evalueren wordt de Gini-coëfficiënt³ berekend. De ruimtelijke coëfficiënt bedraagt in 2023 0,83. Een Gini-coëfficiënt die hoger is dan 0,85 wijst op een hoge concentratie van toerisme welke we noteren binnen een beperkt aantal gemeenten in Vlaanderen. Het is zo dat Vlaanderen vooral veel toeristen ontvangt in een beperkt aantal gemeenten (vnl. de kunststeden en aan de kust). Ook in de vorige jaren lag de Gini-coëfficiënt voor Vlaanderen hoog.

Seizoenale spreiding

Dit wordt gemeten door het belang van de top 3 toeristische maanden te bekijken op het jaartotaal. Als dit meer dan 55% van het totaal bedraagt, wijst dit op een sterke seizoenaliteit volgens UN Tourism-normen. Voor 2023 lag dit op 38,5% voor toeristische overnachtingen, wat onder de vooropgestelde drempel blijft. We kunnen dus concluderen dat het toerisme in Vlaanderen in het algemeen geen grote seizoenale zorgen heeft – al kan dit op individueel bestemmingsniveau (bv. kustgemeenten) wel verschillen.

Gemiddelde uitstoot per trip

Onderzoek naar de ecologische voetafdruk van het internationaal toerisme toonde aan dat, naar schatting, internationaal toerisme in 2019 goed was voor een uitstoot van 2.333,70 kton in Vlaanderen, oftewel een gemiddelde emissie van 297,19 kg per aankomst. In dit gemiddelde zitten natuurlijk sterke verschillen verborgen. De Europese herkomstmarkten, en in het bijzonder de buurlanden, hebben een veel lagere ecologische voetafdruk dan verdere markten die afhankelijk zijn van vliegverkeer om Vlaanderen te bezoeken. Indien er gekeken wordt naar de top 8 herkomstmarkten in 2019 is duidelijk te zien dat de emissies per aankomst ruim hoger liggen voor bezoekers uit de Verenigde Staten en China, dan voor bezoekers uit Nederland, Frankrijk, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Italië. Deze indicator wordt niet jaarlijks gemeten en zal vermoedelijk in 2025 nogmaals gemeten worden.

³ Op ruimtelijk vlak wordt een Gini-coëfficiënt berekend. De Gini-coëfficiënt is een spreidingsmaat die de mate van ongelijkheid aangeeft in een frequentieverdeling. De index wordt berekend op een schaal van 0 (perfect evenredige spreiding) tot 1 (perfecte concentratie). Hoe korter bij 1, hoe groter de ruimtelijke toeristische concentratie in een beperkt aantal gemeenten.

Natuur- en cultuurbehoud

Het natuurbehoud wordt gemeten aan de hand van het aandeel oppervlakte dat bestemd is als natuur, natuurreservaat en bos. In 2023 bedraagt dit aandeel in Vlaanderen 12,6%. Dit aandeel blijft steeds hetzelfde gedurende de laatste jaren.

Het cultuurbehoud wordt gemeten aan de hand van het aantal beschermde monumenten en het aantal gebouwen dat staat op de lijst van het bouwkundig erfgoed. Ten opzichte van 2023 is het aantal beschermde monumenten licht achteruit gegaan, terwijl het aantal gebouwen op de lijst van bouwkundig erfgoed sterk gestegen is.

Aantal	2023	2024
Beschermde monumenten	11.447	11.439
Gebouwen op lijst van bouwkundig erfgoed	76.201	94.778

Beleid

Met de promotie van Vlaanderen bij de internationale bezoeker heeft Toerisme Vlaanderen de opdracht om de reputatie van Vlaanderen binnen de thema's te verhogen en internationale bezoekers die een meerwaarde brengen voor onze bestemming, bewoners en ondernemers stimuleren om Vlaanderen te bezoeken. Hierbij gaat veel aandacht naar het spreiden van de bezoekers in tijd en ruimte. Hiermee wordt gestreefd naar een duurzame groei en verblijfsduurverlenging door het aanbod verspreid over Vlaanderen aan elkaar te verbinden.

Om dit te realiseren, moeten interessante plekken vaak ruimtelijk verder kunnen ontwikkelen en vormt een vlotte bereikbaarheid en de draagkracht van deze plekken een belangrijk uitgangspunt. Door de huidige organisatie van het openbaar vervoer en de ligging van de belevingslocaties buiten de steden, zijn deze slecht bereikbaar en enkel bereikbaar met de wagen. Met de komst van de hoppinpunten, het vervoer op maat, de deelsystemen en het succes van de elektrische fiets wordt ernaar gestreefd dat deze plekken beter en op een meer duurzame manier bereikt kunnen worden.

Om de ecologische voetafdruk te verminderen moeten we maximaal inzetten op duurzaam vervoer voor de buurlanden en de andere Europese markten met een goede connectie tot Vlaanderen. Voor de buiten-Europese herkomstlanden betekent het dat er enkel nog ingezet wordt op verblijfsduurverlenging uit een selectie van segmenten die het meest matchen met het DNA van onze bestemming.

Het Vlaamse beleid rond de 'Vlaamse Parken' zet in op het behoud van natuur, landschap en erfgoed. Daarnaast wordt er binnen deze parken ook gestreefd naar een unieke beleving van de natuur, het landschap en de streek voor lokale inwoners en bezoekers. Het gaat om gebiedserkenningen van een zekere schaal die aan een bepaalde kwaliteit voldoen. In 2023 heeft de Vlaamse Regering vier Nationale Parken en vijf Landschapsparken erkend.

De tweede operationele doelstelling is gericht op het wegnemen van vakantiedrempels, en zo vakantieparticipatie te verhogen. Hiervoor zal de vakantieparticipatiegraad gebruikt worden om het beleid te evalueren. Deze bron van Statistiek Vlaanderen peilt naar de reden om niet te reizen. In deze lijst staan ook een aantal vakantiedrempels opgelijst, waardoor de verhouding tussen de algemene vakantieparticipatie versus de socio-demografische verdeling en de drempels voor vakantieparticipatie geëvalueerd kunnen worden. Het beleid is succesvol als er een positieve meerjarentrend kan vastgesteld worden.

In 2023 maakte 72% van de inwoners in het Vlaamse Gewest minstens 1 reis met minstens 1 overnachting, 63% van de inwoners maakte minstens 1 buitenlandse reis. Omwille van de Covid-19-crisis lag de vakantieparticipatie in 2020 en 2021 veel lager dan in de voorgaande jaren. In 2022 steeg de vakantieparticipatie opnieuw, maar nog niet tot op het niveau van 2019. De vakantieparticipatie steeg in 2023 verder en dat zowel voor alle reizen als voor de buitenlandse reizen. Voor het eerst was de participatie nu ook hoger dan voor de Covid-19-crisis: de vakantieparticipatie voor alle reizen lag in 2023 bijna 4 procentpunten hoger dan in 2019. Voor de buitenlandse reizen was de vakantieparticipatie in 2023 nagenoeg even hoog als in 2019.

Bij een aantal groepen ligt de vakantieparticipatie lager dan gemiddeld. In 2023 was dat vooral het geval bij leden van huishoudens zonder werkenden (46%), laaggeschoolden (49%), alleenstaanden (53%) en 55-plussers (55%). In 2022 was dat het geval in huishoudens zonder werkenden (41%), laaggeschoolden (45%), alleenstaanden (43%) en 55-plussers (50%).

Op basis van deze cijfers kan er dus een positieve trend vastgesteld worden die zich ook toont bij doelgroepen met bovenstaande achtergrondkenmerken. De cijfers voor 2024 zullen pas bekend zijn in juli 2025.

Gekoppelde begrotingsartikels:

- SF0-ASQB2WL-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB5WL-WT- WERKING EN TOELAGEN

OD 3.1: Een duurzaam toeristisch beleid

Deze doelstelling wordt gerealiseerd door de implementatie van het duurzaamheidsplan voor Toerisme Vlaanderen en de toeristische sector. In 2024 zijn hieruit volgende acties gerealiseerd:

- een nieuwe strategie om de werking van Green Key en Blue Flag samen met relevante stakeholders te versterken heeft geresulteerd in een stijging van de labels: Het aantal Green Key labels is gestegen met 8% ten opzichte van 2022; het aantal Blue Flag labels is gestegen met 3% tegenover 2022;
- de corporate website van Toerisme Vlaanderen is uitgebreid met een volwaardig onderdeel dat de sector informeert over klimaatverandering, de duurzaamheidsplannen en -prestaties van het agentschap en de mogelijkheden voor verduurzaming van de sector;
- het traject om een Climate Action Plan op te maken is uitgesteld, omdat deze moet ontwikkeld worden binnen het kader van de nieuwe beleidsnota 2024-2029.

OD 3.2: Een beleid gericht op toegankelijkheid voor allen

Binnen het beleid om een toegankelijk toeristisch aanbod te ontwikkelen zijn in 2024 volgende acties ondernomen:

- er is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met INTER om toeristische attracties te screenen op toegankelijkheid;
- Samen met INTER zijn de relancedossiers geadviseerd en begeleid in het ontwikkelen van een toegankelijk aanbod, bij oplevering van de projecten;
- De opleidingenreeks 'Communiceren met families voor onthaalmedewerkers & erfgoedbewakers/suppoosten van musea en erfgoedsites' is 9 keer georganiseerd.

Binnen het sociaal-toeristische beleid zijn in 2024 volgende acties ondernomen:

- 80% van alle Rap op Stap kantoren zijn actief op de Rap op Stap-community en zijn tevreden over de werking van de community.
- De mogelijkheden van een on- en offline community zoals ROK zijn onderzocht op hun overdraagbaarheid naar andere communities of regiowerkingen binnen het netwerk Iedereen verdient vakantie.
- Er is onderzocht of de dienstverlening van vakantie op wieltjes opgeschaald kan worden naar andere regio's met vakantiepotentieel.
- Er is een datamanagementstrategie van Iedereen Verdient Vakantie opgesteld.
- Het nieuwe boekingsproces voor het aanbod Iedereen verdient vakantie is getest en klaar voor implementatie op 1 januari 2025.
- Het netwerk heeft voor minstens 150.000 Vlamingen in armoede boekingen gerealiseerd.
- De samenwerking met Digitaal Vlaanderen in het kader van de telefonieondersteuning is geoptimaliseerd naar de nieuwe situatie.
- De partners van het netwerk zijn ondersteund in hun opdracht en nieuwe rol binnen het vernieuwde boekingsproces.
- Alle Rap op Stap-kantoren die opstarten in 2024 zijn begeleid in de opstartfase.
- Het aanbodsplan 2024 voor het aanbod 'daguitstappen' en 'verblijven' is opgeleverd en wordt uitgevoerd.
- Er zijn verschillende begeleidingstrajecten of lerende netwerken opgestart voor de begunstigden van de subsidies in het kader van Iedereen verdient vakantie.

SD 4: EventFlanders - Een beleid gericht op het aantrekken van internationale topevenementen en het opschalen van andere evenementen

EventFlanders is een samenwerkingsvorm tussen de Vlaamse beleidsdomeinen Cultuur, Sport, Toerisme en Buitenlandse Zaken om topevenementen naar Vlaanderen te halen.

Om de prestaties te meten van het topevenementenbeleid, worden de resultaten van de individuele topevenementen geaggregeerd. Het evaluatiekader combineert verschillende meetmethodes voor de economische impact, de reputationele impact en de maatschappelijke impact. Om de economische impact te evalueren wordt de Event Impact calculator van Oxford Economics gehanteerd. Dit instrument meet zowel de directe, de indirecte als de geïnduceerde economische impact. De meting van de reputationele impact combineert persononderzoek en social media monitoring op korte termijn met driejaarlijks reputatieonderzoek op lange termijn. Voor de maatschappelijke impact worden voor elk topevenement output en outcome indicatoren bepaald. Dit evaluatiekader zal worden toegepast voor alle topevenementen.

In 2024 werden een aantal ontwikkelde meetinstrumenten gebruikt om de (impact)evaluatie van de topevenementen te doen. De rapporten daarrond zijn nog in opmaak, maar een aantal zaken kunnen hier wel al worden meegegeven.

Economische impact

EventFlanders bekijkt momenteel met Oxford Economics hoe de methodiek kan verbeterd worden want er komen toch een paar vragen opduiken over sommige berekeningen. Voorzichtige schattingen leren dat we voor het EK Wielrennen een rechtstreeks economische impact hadden van 6,5 miljoen euro en een totale economische impact van 9 miljoen euro. Voor het WK Gravel gaat de economische impact zelfs hoger zijn omwille van het grote aantal buitenlanders in het deelnemersveld. De eerste editie van ASFALT trok nog niet veel buitenlandse bezoekers aan, daar is de rechtstreekse economische impact beperkt tot iets meer dan 1 miljoen.

Reputationele impact

Hier is het duidelijk dat er op zoek moet gegaan worden naar een mediamonitoringtool die beter wereldwijd capteert wat er rond de events allemaal verschijnt. Voor elk event zijn er aparte mediaraapporten opgesteld, aangeleverd door de LOC's, waar veel uit te halen valt, maar het is moeilijk om events met elkaar te vergelijken wanneer verschillende methodieken gebruikt worden. Voor ASFALT werd voor het eerst een tool (Lefty) gebruikt waarmee gescand werd wat er op de 400 belangrijkste accounts die iets met ASFALT te maken hadden (deelnemers, sponsors, partners,...) verscheen. Dat leverde een zeer uitgebreid rapport op aantonende dat er ook met een kleiner event als ASFALT reputationeel een grote impact kan gemaakt worden. De analyse of er door het Ensorjaar wereldwijd meer over Ensor verschenen is moet nog opgemaakt worden. Uit het publieksonderzoek (zie hieronder) blijkt alvast dat het EK Wielrennen een positief effect had op de reputatie van de provincie Limburg en het WK Gravel op de reputatie van de Brabantse Wouden en de provincie Vlaams-Brabant.

Maatschappelijke impact

Hiervoor is voor het eerst de nieuw ontwikkelde methodologie gebruikt. Die werd door een onderzoeksconsortium bestaande uit de VUB, BOP Consulting en de Sheffield Halam University in opdracht van EventFlanders ontwikkeld. Het uitgebreide rapport voor ASFALT wordt eind april opgeleverd, daar is het meeste veldwerk voor gedaan aangezien daar op voorhand ook het meest uitgebreide impacttraject voor gelopen werd. De rapporten voor het EK Wielrennen en het WK Gravel zijn opgeleverd en geven vooral de bezoekersprofielen en de grote publiekstevredenheid weer op basis van uitgebreide publieksbevragingen. Voor ASFALT werden ook de betrokken partners/organisaties en de deelnemers bevraagd en werd er dieper ingegaan op de impactdoelstellingen zoals opgemaakt in de uitgebreide Theory of Change. Dat rapport zal een goede weergave zijn van hoe impactrapporten er zullen uitzien in de toekomst.

Ecologische impact

Voor het EK Wielrennen, het WK Gravel en ASFALT werden uitgebreide duurzaamheidsevaluaties gedaan i.s.m. externe gespecialiseerde organisaties. Dat leverde uitgebreide rapporten op met een grondige beoordeling per duurzaamheidsdimensie (energie, mobiliteit, water, catering,...) en advies om het naar de toekomst (nog) beter te doen. Ook werd er voor elk event een CO₂-uitstootberekening gemaakt zodat het heel tastbaar wordt wat de ecologische impact van elk event is. Het EK Wielrennen presteerde het beste, daarvoor werd het LOC ook op het Green Events & Innovations Conference in London gecertificeerd met een 'Improvers' label van A Greener Future.

Gekoppelde begrotingsartikels:

- SF0-ASQB2WI-WT – EVENT FLANDERS
- SF0-ASQB5WI-WT – EVENT FLANDERS
- SF0-ASQB5WP-IS – INTERNE STROMEN – VITO

EventFlanders heeft de ontwikkeling van de volgende topevenementen ondersteund in 2024:

- UEC Road European Championships
- UCI Gravel World Championships
- Flanders Technology & Innovation
- ASFALT
- Topevenement Ensor 2024

Naast het aantrekken van de topevenementen, zette EventFlanders in haar permanente werking ook in op het opschalen van andere evenementen door middel van expertisedeling en netwerking.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ISE: TOERISME, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven (WT, LO, PR)	0	0	0	0	0	0
Toelagen (IS)	67.112	68.522	112.911	75.282	112.911	112.911
Overige (LE, PA); geen ESR-impact	0	0	0	0	0	0
Totaal	67.112	68.522	112.911	75.282	112.911	112.911

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De post 'ESR-uitgaven' in bovenstaande tabel betreffen uitgaven die gedaan worden door het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. De grootste post, deze van de 'Toelagen', betreft uitgaven die gedaan worden door het IVA Toerisme Vlaanderen.

Het IVA Toerisme Vlaanderen richt zich met deze uitgaven op de realisatie van de strategische doelstellingen (SD) opgenomen in de beleidsnota van de minister bevoegd voor toerisme.

De toelagen van Toerisme Vlaanderen bestaan uit:

- een werkingstoelage, SA0-1SQB2WY-IS, en
- een investeringstoelage, SA0-1SQB5WY-IS.

Beiden worden ontvangen via het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

Daarnaast beschikt Toerisme Vlaanderen ook over eigen kasmiddelen en een zeer beperkt bedrag aan eigen ontvangsten. Deze laatsten zijn niet opgenomen in bovenvermelde tabel.

Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Ontvangsten

SA0-9SQBAWY-OI - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is het interne stroomartikel vanuit Toerisme Vlaanderen. Het werd in 2021 opgezet om ontvangsten van Toerisme Vlaanderen over te dragen naar de algemene middelen van de Vlaamse overheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	114	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Het 'Vlaamse Stimulusprogramma voor toeristische ondernemingen' betrof een eenmalige projectoproep van Toerisme Vlaanderen in het kader van corona 2021. De oproep was gericht naar toeristische logies en attracties, waarbij 100% van bepaalde investeringen voorgefinancierd werd. De begunstigde organisaties dienden 75% (Logies en Attracties) of 60% (verblijven met TVA-erkenning zoals jeugdverblijven, hostels,... en partners van het IVV-netwerk) van het bedrag terug te betalen in schijven in 2024, 2025 en 2026.

Om praktische redenen werd er in 2021 afgesproken om vervroegde terugbetalingen van deze dossiers – die in principe tot en met 31 december van het lopende jaar kunnen plaatsvinden – telkens (pas) in het volgende begrotingsjaar terug te herverdelen naar de algemene middelen via een intering op het overgedragen saldo.

In 2024 vloeiden deze middelen conform afspraak terug naar het departement.

Uitgaven

SA0-1SQB2WB-WT - VEREFFENING VAN AFLOPENDE GERELEMENTEERDE SUBSIDIES AAN DERDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de vereffening van engagementen aangegaan vóór 2012 in het kader van het Kunststedenactieplan, de uitvoering van het derde kustactieplan en het impulsprogramma Vlaamse kust.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	0	0	0	180	180	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren geen vereffeningen in 2024 voor de nog openstaande verbintenissen uit het verleden.

SA0-1SQB2WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	39.847	40.257	40.257	39.847	40.257	40.257

Inhoudelijke toelichting:

Voor een inhoudelijke toelichting over de begrotingsuitvoering wordt verwezen naar de begroting van Toerisme Vlaanderen onder 'Overige entiteiten onder gezag'.

SA0-1SQB5WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de investeringstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	27.265	28.265	72.654	35.435	72.654	72.654

Inhoudelijke toelichting:

Voor een inhoudelijke toelichting over de begrotingsuitvoering wordt verwezen naar de begroting van Toerisme Vlaanderen onder 'Overige entiteiten onder gezag'.

Overige entiteiten onder gezag

Toerisme Vlaanderen

Ontvangsten

SF0-BSQBAWH-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - TOERISME - BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de uitgavenzijde, SF0-ASQB2WH-PA. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen of voorschotten aan leveranciers.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)
	VEK
BA 2024	10
BA-JR 2024	10
BU 2024	25

Inhoudelijke toelichting:

Vanaf 1 juli 2024 trad de nieuwe raamovereenkomst met Edenred in werking. Het bedrag van de waarborg – verbonden aan de oude raamovereenkomst – bedroeg 24 keuro en werd teruggestort.

SF0-BSQBAWH-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zijn de ontvangsten voorzien gerelateerd aan de beheersmiddelen van Toerisme Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)
	VEK
BA 2024	135
BA-JR 2024	135
BU 2024	154

Inhoudelijke toelichting:

Voor begrotingsartikel SF0-BSQBAWH-OW wordt een delta van +19 keuro genoteerd, het resultaat van een daling met 85 keuro door de overdracht van het kantoorgebouw van Toerisme Vlaanderen aan het Facilitair Bedrijf (HFB) – waarbij de huurinkomsten voortaan door HFB worden geïnd – en een stijging met 103 keuro dankzij de terugvordering van personeelskosten voor gedetacheerde medewerkers bij het Agentschap Onroerend Erfgoed.

SF0-BSQBAWJ-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - TOERISME - DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangen voorschotten en leningen geboekt.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)
	VEK
BA 2024	0
BA-JR 2024	0
BU 2024	6.397

Inhoudelijke toelichting:

Voor begrotingsartikel SF0-BSQEAJWJ-OP wordt een extra ontvangst van 6.397 keuro genoteerd, voortkomend uit de niet-gebudgetteerde terugbetaling van een lening in het kader van de eenmalige Covid-19 projectoproep uit 2021 – 'het Vlaamse Stimulusprogramma voor toeristische ondernemingen'. Deze steunmaatregel financierde 100% van specifieke investeringen via een combinatie van subsidie en lening. In 2024 startte de terugbetalingen van de leningen, waarbij begunstigten 75% (logies en attracties) of 60% (TVA-erkende verblijven en IVV-partners) van het toegekende bedrag in schijven terugbetalen; het aandeel voor 2024 bedraagt 6.397 keuro.

SF0-BSQBAJWJ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN – TOERISME - DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden terugvorderingen van subsidies en de ontvangsten van EU-subsidies geboekt.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)
	VEK
BA 2024	100
BA-JR 2024	232
BU 2024	358

Inhoudelijke toelichting:

Voor begrotingsartikel SF0-BSQEAJWJ-OW wordt een bijkomende ontvangst van 126 keuro genoteerd, voornamelijk door een toename van 89 keuro als gevolg van niet-gebudgetteerde (terug)vorderingen binnen de subsidiëringsregeling voor tewerkstellingspremies (TWP's), aangevuld met 36 keuro aan extra inkomsten uit EU-subsidies

SFO-BSQBAWK-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - VLAANDERENBREDE VERHAALLIJNEN WORDEN GEIDENTIFICEERD, ONTWIKKELD EN GEPROMOOT

Korte inhoud begrotingsartikel:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen ontvangsten uit de organisatie van beurzen, workshops, evenementen enz. en ook inkomsten uit erfpachten van jeugdverblijven en kampeerterreinen.

Het krediet op dit begrotingsartikel bedraagt 1.600 keuro en is samengesteld uit:

- 1.187 keuro inkomsten uit concessies en erfpachten;
- 273 keuro ontvangsten uit marketingacties en samenwerkingsovereenkomsten;
- 120 keuro inkomsten uit de tijdelijke invulling van de erfgoedsites die een herbestemming krijgen;
- 20 keuro aan inkomsten uit boetes in het kader van de uitvoering van het nieuwe Toeristische Logiesdecreet van 5 februari 2016 met als startdatum 1 april 2017.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)
	VEK
BA 2024	1.600
BA-JR 2024	1.600
BU 2024	2.597

Inhoudelijke toelichting:

Hier noteren we vooral een extra ontvangst van 1.089 keuro door de niet-gebudgetteerde terugvordering van subsidies gerelateerd aan de éénmalige Covid-19 projectoproep van 30.000 keuro uit 2021, 'het Vlaamse Stimulusprogramma voor toeristische ondernemingen'.

Deze oproep was gericht naar toeristische logies en attracties en bestond uit een gedeelte lening en een gedeelte subsidie. Hiermee werd 100% van bepaalde investeringen (voor)gefinancierd. De begunstigde organisaties dienden 75% (Logies en Attracties) of 60% (verblijven met TVA-erkenning zoals jeugdverblijven, hostels,... en partners van het IVV-netwerk) van het bedrag in schijven terug te betalen in 2024, 2025 en 2026.

Een aantal van de begunstigten voldeden niet aan de voorwaarden van het subsidie-luik en moesten deze geheel of gedeeltelijk terugbetalen.

SFO-BSQBAZZ-OI- ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zien we de inkomsten uit toelagen vanuit het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA). Enerzijds is er een werkingstoelage die overeenstemt met het begrotingsartikel **SA0-1SQB2WY-IS** van DKBUZA en anderzijds is er een investeringstoelage die overeenstemt met het begrotingsartikel **SA0-1SQB5WY-IS** van DKBUZA. Beide toelagen worden hierna afzonderlijk besproken.

SA0-1SQB2WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	39.847	39.847
BA-JR 2024	40.257	40.257
BU 2024	40.257	40.257

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De werkingstoelage werd volledig vastgelegd en vereffend.

SA0-1SQB5WY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de investeringstoelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024 (excl. VAK-ruiter(*))	35.435	35.435
BA-JR 2024 (excl. VAK-ruiter(*))	72.654	72.654
BU 2024	72.654	72.654

(*) Aandachtspunt: conform Art. 9. §3. van het decreet van 22 december 2023 houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024, gewijzigd bij decreet van 6 december 2024 werd het onbelaste kredietsaldo op de vastleggingskredieten van EventFlanders op 31 december 2023 overgedragen naar 2024 en samengevoegd worden met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2024.

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De volledige investeringstoelage werd vastgelegd en vereffend.

Uitgaven

TOELICHTING UITGAVEN PER STRATEGISCHE DOELSTELLING

BEHEERSMIDDELEN

Korte inhoud strategische doelstelling

Deze strategische doelstelling omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQB2WH-LO- LONEN
- SF0-ASQB2WH-PA – PARTICIPATIES
- SF0-ASQB2WH-WT - WERKING EN TOELAGEN

SF0-ASQB2WH-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de loonuitgaven van Toerisme Vlaanderen verwerkt. Na de BA 2024 werden nog volgende begrotingswijzigingen doorgevoerd voor in totaal 520 keuro:

- Voor de uitvoering van het sectoraal akkoord wordt er – conform BVR 2024 3105 DOC.0804/2 (zie bijlage 2) - 186 keuro bijkomend budget toegevoegd;
- In het kader van de 4 lopende EU-projecten verhoogden we de te verwachten subsidie voor lonen met 133 keuro;
- De budgetten werden verhoogd met 201 keuro voor indexaties.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	19.383	19.383
BA – JR 2024	19.903	19.903
BU 2024	18.808	18.795

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Het loonbudget bleef onderbenut met 1.108 keuro:

- De provisie niet-opgenomen vakantiedagen daalde in 2024 met 713 keuro, terwijl er in 2023 nog een toename was van deze provisie met 174 keuro.

Achtergrond:

Overeenkomstig het VABN-advies 2021/1 van 9 december 2021 betreffende de aanleg van een voorziening voor niet opgenomen vakantiedagen, werd in de jaarrekening over het boekjaar 2021 een voorziening voor de door de personeelsleden nog niet opgenomen vakantiedagen aangelegd. In 2021 werd deze enkel bedrijfseconomisch verwerkt.

Vanaf 2022 wordt de toe- of afname van die voorziening ook ESR-matig en budgettair aangerekend. Reden van deze aanrekening is een standpunt dat Eurostat hierin heeft genomen. Bij de opmaak van de begroting wordt deze toe- of afnamen niet voorzien: het uitgangspunt is hier dat alle personeelsleden hun, voor dat jaar, toegekend contingent verlofdagen benutten. Vanuit dat uitgangspunt is er geen toe- of afname van het aantal niet opgenomen vakantiedagen en is het ook logisch dat een toe- (kost) of afname (opbrengst)

van het aantal niet opgenomen vakantiedagen – dat bovendien pas na jaareinde gekend is – in de begroting niet voorzien wordt.’

Vanaf 2024 wordt er (voor de volledige Vlaamse Overheid) geen pensioenbijdrage meer berekend op de voorziening voor de niet-opgenomen vakantiedagen van statutaire personeelsleden. De Directie Reglementering van de RSZ bevestigde in april 2024 dat de uitbetaling van deze niet-opgenomen vakantiedagen gebeurt na de neerlegging van het ambt en daarom niet meer meegenomen moet worden in de berekening. Dit leidde in 2024 tot een eenmalige terugname van de voorziening met 713 keuro.

- 395 keuro is rechtstreeks gerelateerd aan de personeelsbezetting van Toerisme Vlaanderen.

SF0-ASQB2WH-PA – PARTICIPATIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de ontvangstenzijde, SF0-BSQEAWH-OP. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen en voorschotten aan leveranciers. Na de BA 2024 werd het budget nog verhoogd met 5 keur.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	10	10
BA – JR 2024	15	15
BU 2024	47	47

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Vanaf 1 juli 2024 ging de nieuwe raamovereenkomst van start met Edenred. De nieuwe provisie bedroeg 47 keuro.

SF0-ASQB2WH-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de kosten verbonden aan de werking van het apparaat. Na de BA 2024 werd het budget nog verhoogd met 338 keuro, vooral om de financiële impact van de BTW-controle van de boekjaren 2020 en 2021 op te vangen.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	4.788	4.788
BA – JR 2024	5.126	5.126
BU 2024	5.358	5.358

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Op dit begrotingsartikel zijn de budgetten voor de werking van het apparaat voorzien, waaronder HR, IT, Juridische Zaken, Facility, Interne communicatie, Financiën & Begroting.

In 2024 zijn er een aantal belangrijke cases inzake BTW afgerond die niet gebudgetteerd waren met een totale kostprijs van 758 keuro VAK/VEK:

- De controle van de boekjaren 2020 en 2021 – die in 2023 van start ging – werd afgerond. De hieruit voortvloeiende regularisatie, leidde tot een totaal te betalen bedrag van 328 keuro.
- De overeenkomst met de BTW-administratie om gebruik te mogen maken van een Algemeen Verhoudingsgetal (AVG) nam een einde na het boekjaar 2022. De BTW-controleur gaf in 2024 zijn akkoord op een verlengde toepassing van dit AVG in 2023 en 2024. Met betrekking tot deze boekjaren 2022, 2023 en 2024 werd een eenmalige spontane BTW-regularisatie uitgevoerd van 430 keuro.
- Vanaf 2025 stapt Toerisme Vlaanderen over op de methode van het werkelijk gebruik. De recurrente negatieve budgettaire impact hiervan ramen we op 1.000 keuro per jaar, vanaf 1 januari 2025.

SD1: DE BELEIDSMAKERS EN TOERISTISCHE ACTOREN WORDEN ACTIEF ONDERSTEUND

Korte inhoud strategische doelstelling

De eerste strategische doelstelling 'De beleidsmakers en toeristische actoren worden actief ondersteund' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden

- SF0-ASQB2WJ-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB5WJ-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB2WJ-LE – LENINGEN
- SF0-ASQB5WR-IS – INTERNE STROOM KMSKA (BASISALLOCATIE ASQS09)
- SF0-ASQB5WX-IS – INTERNE STROOM PLM
- SF0-ASQB5ZZ-IS – INTERNE STROOM DKBUZA
- SF0-ASQB5WO-IS – INTERNE STROOM LRM

SF0-ASQB2WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN (werking)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle uitgaven voor de realisatie van de eerste strategische doelstelling.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	8.690	9.057
BA – JR 2024	8.639	9.006
BU 2024	7.389	8.058

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De lagere uitvoering is het resultaat van diverse kleinere, minderuitgaven. Het grootste overschot situeert zich bij de eigen kasmiddelen, waarbij in eerdere jaren vastleggingen zijn gedaan voor subsidies binnen Logies en Toerisme voor Allen. Hier werd 523 keuro gebudgetteerd, maar slechts 224 keuro vereffend. Binnen Corporate Communicatie was er een overschot van 105 keuro, voornamelijk door een lagere behoefte aan middelen voor de creatie van specifieke content.

SF0-ASQB5WJ-WT – WERKING EN TOELAGEN (investeringen)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle investeringen ter ondersteuning van de realisatie van de eerste strategische doelstelling.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	4.200	6.050
BA – JR 2024	5.185	40.689
BU 2024	4.632	27.679

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 werden volgende herverdelingen nog uitgevoerd:

- Er werd **33.101 keuro** bijkomend VEK-budget voorzien om de prestaties in het kader van de maatregelen Vlaamse veerkracht 110 'Congres 5 MEUR BBV' en Vlaamse Veerkracht 111 'Hefboomrelanceprojecten' te kunnen verwerken.
- Toerisme Vlaanderen diende een dossier in voor de zesde VKF-bestedingsronde voor de maatregel 'Ondersteuning van energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies'. Deze maatregel maakt deel uit van de maatregel 'Heroriënteren van de premies ten behoeve van ecologische duurzaamheid en klimaatneutraliteit in toeristische logies' zoals meegedeeld aan de VR op 17/12/2021 en 25/02/2022.
- Conform de BVR 2024 1907 DOC.1/046/2 werd er **1.000 keuro VAK en 600 keuro VEK** herverdeeld naar Toerisme Vlaanderen.
- Toerisme Vlaanderen diende op 13 augustus 2024 een aanvraag in voor subsidiëring binnen het Actieplan Energie-Efficiëntie, specifiek voor het jeugdverblijfcentrum De Valk in Laarne. Op 20 december 2024 stond een herverdeling van **913 keuro** geagendeerd op de Vlaamse Regering, van zowel VAK als VEK. Aangezien Toerisme Vlaanderen dit jaar geen gunning meer kon realiseren voor de geplande werken, dreigde het VAK-budget verloren te gaan.
- In overleg met het VEB en Financiën & Begroting (DCB en Begroting) werd overeengekomen dat op 20 december enkel de VEK-middelen zullen worden herverdeeld. Voor de herverdeling van het VAK-budget zal in 2025 verder overleg plaatsvinden. Het dossier van de Vlaamse Regering werd ondertussen in deze zin aangepast.
- Tot slot vonden er nog enkele kleinere, niet significante interne herverdelingen plaats.

SF0-ASQB2WJ-LE – LENINGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit LE-begrotingsartikel werd om technische redenen gecreëerd omdat een gedeelte van de uitgaven met betrekking tot het jeugdverblijfcentrum in Brasschaat – meer specifiek deze die betrekking hebben op de aflossing van kapitaal – op een LE-artikel moeten voorzien worden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	198	198

BA – JR 2024	241	241
BU 2024	232	232

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 werd er nog 43 keuro bijkomend budget voorzien voor:

- Het jaarlijkse opstalrecht van **5 keuro** aan de Stad Oostende voor 'Duin en Zee' (tot 2067), alsook een jaarlijkse erfpacht van **23 keuro** aan de vzw Camino voor de 'zusters van de abdij Sint-Godelieve' (tot 2071).
- De éénmalige terugbetaling van 2 huurwaarborgen van **1 keuro en 14 keuro**.

SF0-ASQB5ZZ-IS – INTERNE STROOM DKBZA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is een interne stroom van Toerisme Vlaanderen naar het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
BA – JR 2024	114	114
BU 2024	114	114

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Voor de inhoudelijke toelichting verwijzen we naar de tekst hierboven, bij hun ontvangstenartikel SA0-9SQBAWY-OI - TOERISME VLAANDEREN.

SF0-ASQB5WR-IS – INTERNE STROOM KMSKA (BASISALLOCATIE ASQS09)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is een interne stroom van Toerisme Vlaanderen aan het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA). Bij de herverdeling uit de relanceprovisie werd de budgetbehoefte op 102 keuro geraamd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
BA – JR 2024	0	102
BU 2024	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Deze interne stroom kadert in de relancemaatregel Vlaamse Veerkracht 111 'Hefboomrelanceprojecten' en bestaat uit een subsidie aan het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA). Het KMSKA diende een dossier in voor de thematische oproep 'Vlaamse Meesters'.

SF0-ASQB5X-IS – INTERNE STROOM PLM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is een interne stroom van Toerisme Vlaanderen aan het agentschap Plantentuin Meise (PLM). Bij de herverdeling uit de relanceprovisie werd de budgetbehoefte op 275 keuro geraamd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
BA – JR 2024	0	275
BU 2024	0	164

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Deze interne stroom kadert in de relancemaatregel Vlaamse Veerkracht 111 'Hefboomrelanceprojecten' en bestaat uit een subsidie aan het agentschap Plantentuin Meise (PLM). PLM diende een dossier voor de thematische oproep 'Natuur (opschaling kwaliteit)'.

SF0-ASQB5WO-IS – INTERNE STROOM LRM

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is een interne stroom van Toerisme Vlaanderen naar de Limburgse reconversie maatschappij. Bij de herverdeling uit de relanceprovisie werd de budgetbehoefte op 2.228 keuro geraamd.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
BA – JR 2024	0	2.228
BU 2024	0	798

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Deze interne stroom kadert in de relancemaatregel Vlaamse Veerkracht 110 'Congres' en bestaat uit een subsidie aan de Limburgse Reconversie Maatschappij (LRM) met betrekking tot het project 'be-NATURE' op de be-MINE site te Beringen. Het betreft een herbestemmingsproject dat de industriële kolenwasserijen transformeert tot een beleavingsproject met MICE faciliteiten waar natuur, water en industrieel erfgoed samenkomen.

SD2: VLAANDERENBREDE VERHAALLIJNEN WORDEN GEIDENTIFICEERD, ONTWIKKELD EN GEPROMOOT

Korte inhoud strategische doelstelling

De tweede strategische doelstelling 'Vlaanderenbrede verhaallijnen worden geïdentificeerd, ontwikkeld en gepromoot' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQB2WK-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB5WK-WT- WERKING EN TOELAGEN

- SF0-ASQB2WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV
- SF0-ASQB5WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV
- SF0-ASQB5WU-IS – INTERNE STROMEN – SPORT VLAANDEREN

SF0-ASQB2WK-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle uitgaven voor de realisatie van de tweede strategische doelstelling.

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	10.375	9.613
BA – JR 2024	10.037	9.275
BU 2024	8.405	6.052

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Het overschot op deze strategische doelstelling betreft vooral de pilootprojecten die (gedeeltelijk) met eigen kasmiddelen gefinancierd worden en waar nog weinig vastleggingen of vereffeningen plaatsvonden.

SF0-ASQB5WK-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle investeringsuitgaven voor de realisatie van de tweede strategische doelstelling

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	15.866	14.818
BA – JR 2024	16.091	13.779
BU 2024	16.061	10.518

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 vonden nog enkele interne herverdelingen plaats waardoor het VAK-budget steeg met 225 keuro en het VEK-budget daalde met 1.039 keuro. Significant is de herverdeling van 955 keuro VEK van erfgoed naar Iedereen Verdient Vakantie (IVV), waar deze aangewend werd voor de vereffeningen in het kader van de maatregel solidaire kostendeling en de enveloppesubsidies aan de sociaal-toeristische organisaties.

Het overschot op deze strategische doelstelling betreft vooral de pilootprojecten waar nog weinig vereffeningen plaatsvonden.

SF0-ASQB2WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval de nv Flanders Special Venues

Op dit begrotingsartikel worden de toelagen **op de eigen kasmiddelen** van Toerisme Vlaanderen getoond.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	943
BA – JR 2024	0	943
BU 2024	0	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Door de vertraging in de realisatie van de werken in het Rubenskasteel, vonden er in 2024 geen prestaties plaats.

SF0-ASQB5WT-IS – INTERNE STROMEN – NV FSV

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval de nv Flanders Special Venues

Op dit begrotingsartikel worden de toelagen **op de investeringsmiddelen** van Toerisme Vlaanderen getoond.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	745
BA – JR 2024	0	745
BU 2024	0	157

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Door vertraging in de realisatie van de plannen in het Rubenskasteel werd er in 2024 enkel noodzakelijke reparaties en onderhoud uitgevoerd.

SF0-ASQB5WU-IS – INTERNE STROMEN – SPORT VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom

(IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval Sport Vlaanderen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
BA – JR 2024	84	84
BU 2024	83	83

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 werd er 84 keuro gecompenseerd naar Sport Vlaanderen. De compensatie naar Sport Vlaanderen betrof de bijdrage van Toerisme Vlaanderen aan de Vlaamse aanwezigheid op de Olympische Spelen in Parijs.

SD 3: TOERISME - TOERISME WORDT ONTWIKKELD IN EEN GEEST VAN DUURZAAMHEID EN INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

Korte inhoud strategische doelstelling:

De derde strategische doelstelling 'Toerisme wordt ontwikkeld in een geest van duurzaamheid en integrale toegankelijkheid' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQB2WL-WT- WERKING EN TOELAGEN
- SF0-ASQB5WL-WT- WERKING EN TOELAGEN

SF0-ASQB2WL-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle uitgaven in de werking voor de realisatie van de derde strategische doelstelling.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	560	560
BA – JR 2024	560	560
BU 2024	425	352

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

De tool voor duurzaamheidsvoorwaarden werd niet opgemaakt en getest, aangezien een transitietraject werd opgestart en hiervoor dus minder middelen moesten vastgelegd en vereffend worden. Daarnaast werd het budget voor Inter niet volledig besteed omdat we wegens tijdsgebrek de vormingen zelf niet actief gepromoot of georganiseerd hebben. Het experiment om tot een inclusieve werking van de rap-op-stap kantoren te komen, werd niet opgestart.

SF0-ASQB5WL-WT- WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat alle investeringsuitgaven voor de realisatie van de derde strategische doelstelling.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	3.699	3.668
BA – JR 2024	4.430	4.623
BU 2024	4.371	3.900

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 werd het VAK-budget verhoogd met 731 keuro en het VEK-budget met 955 keuro via interne herverdeling.

- Er werd 955 keuro bijkomend budget voorzien voor de maatregel 'solidaire kostendeling' (751 keuro) om een betaalbaar verblijfsaanbod te realiseren. De overige 204 keuro werd aangewend voor de enveloppesubsidies aan sociaal-toeristische organisaties.
- Uiteindelijk bleek een VAK-budget van 224 keuro niet benut te kunnen worden, onder andere omdat Centerparcs liet weten afstand te doen van de subsidie 'solidaire kostendeling' (106 keuro). Het vrijgekomen budget werd daarop intern herverdeeld naar erfgoed om daar aan te wenden.

SD 4: EVENTFLANDERS - EEN BELEID GERICHT OP HET AANTREKKEN VAN INTERNATIONALE TOPEVENEMENTEN EN HET OPSCHALEN VAN ANDERE EVENEMENTEN

De vierde strategische doelstelling 'EventFlanders, een beleid gericht op het aantrekken van internationale topevenementen en het opschalen van andere evenementen' omvat de volgende begrotingsartikelen die hierna chronologisch toegelicht worden:

- SF0-ASQB2WI-WT – EVENT FLANDERS
- SF0-ASQB5WI-WT – EVENT FLANDERS
- SF0-ASQB5WM-WT – FLANDERS TECHNOLOGY & INNOVATION
- SF0-ASQB5WP-IS – INTERNE STROMEN – VITO (FTI, BASISALLOCATIE ASQS15)
- SF0-ASQB5WR-IS – INTERNE STROMEN – KMSKA (BASISALLOCATIE ASQS08)

SF0-ASQB2WI-WT– EVENTFLANDERS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, met als doel om meerwaarde te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. Budgettair kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen.

EventFlanders beschikt over een jaarlijks recurrent **werkingsbudget** dat op dit afzonderlijke begrotingsartikel opgevolgd wordt.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	1.000	1.000
BA – JR 2024	1.000	1.000
BU 2024	926	926

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Geen bijzondere bemerkingen.

SF0-ASQB5WI-WT– EVENTFLANDERS

Korte inhoud begrotingsartikel:

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, met als doel om meerwaarde te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. Budgettair kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen.

EventFlanders beschikt over een jaarlijks recurrent **investeringsbudget** dat op dit afzonderlijke begrotingsartikel opgevolgd wordt.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	3.643 (*)	4.541
BA – JR 2024	1.379 (*)	3.541
BU 2024	1.092	3.275

(*) incl. 143 keuro VAK-ruiter van 2023 naar 2024.

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

NA de BA 2024 werd het VAK-budget naar beneden aangepast met 2.264 keuro en het VEK-budget met 1.000 keuro:

- 1.000 keuro VAK werd intern herverdeeld naar erfgoed als terugdraai van de omgekeerde beweging in 2023.
- 1.264 keuro VAK/ 1.000 keuro VEK werd intern herverdeeld naar begrotingsartikel SF0-ASQB5WR-IS – INTERNE STROMEN – KMSKA.

SF0-ASQB5WM-WT – FLANDERS TECHNOLOGY & INNOVATION

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	5.364
BA – JR 2024	0	4.942
BU 2024	0	4.918

(*) incl. 143 keuro VAK-ruiter van 2023 naar 2024.

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 werd het VEK-budget neerwaarts herzien met 422 keuro en intern herverdeeld naar het IS-begrotingsartikel van VITO dat eveneens kader in het FTI-project.

SF0-ASQB5WP-IS – INTERNE STROMEN – VITO (FTI - BASISALLOCATIE ASQS15)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval het Vlaams Instituut voor Technologisch onderzoek, en meer specifiek de toegekende subsidies in het kader van het Flanders Technology & Innovation Festival (FTI).

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
BA – JR 2024	0	422
BU 2024	0	422

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 werd er 422 keuro bijkomend VEK-budget voorzien vanuit EventFlanders om de nodige vereffingen in het kader van het FTI-project te kunnen uitvoeren.

SF0-ASQB5WR-IS – INTERNE STROMEN – KMSKA (BASISALLOCATIE ASQS08)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA).

Begrotingsuitvoering:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
BA – JR 2024	1.264	1.000
BU 2024	1.264	1.000

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Na de BA 2024 werd er 1.264 keuro VAK-budget en 1.000 keuro VEK-budget herverdeeld van EventFlanders voor de subsidiëring van het Ensor-jaar.

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

Het programma SA van het Departement Kanselarij en Buitenlandse zaken bevat één uitgavenartikel m.b.t. het beleidsveld Toerisme.

SA0-1SAB2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is bestemd voor de buitenlandse zendingen die de Vlaamse minister van Toerisme, de leden van haar kabinet en derden in haar opdracht ondernemen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA2024	BA-JR2024	BU2024	BA2024	BA-JR2024	BU2024
Uitgaven	40	40	0	40	40	0

Inhoudelijke toelichting begrotingsuitvoering:

Op dit artikel bedragen de aanrekeningen 0 keuro.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van « Toerisme voor Allen »

Het decreet is opgeheven.

Decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies

Het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot vervanging van bijlage 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies' en het 'Ministerieel besluit tot vervanging van bijlage 1 van het ministerieel besluit van 14 juli 2023 tot bepaling van de comfortclassificatienormen voor een erkend toeristisch logies' passen de achterliggende uitvoeringsbesluiten van het logiesdecreet aan, aan de huidige voorwaarden van de Hotel Stars Union-comfortclassificatie.

Decreet "Iedereen verdient vakantie" van 29 juni 2018

Het decreet is volledig in werking getreden.

Decreet over de gegevensverwerking en -uitwisseling door Toerisme Vlaanderen voor het programma 'Iedereen verdient vakantie' van 19 maart 2024

Dit decreet voorziet een wettelijke basis voor de gegevensverwerking en -uitwisseling door Toerisme Vlaanderen binnen het kortingsaanbod 'Iedereen verdient vakantie'. Het decreet vormt zo de basis voor gegevensverwerking voor het vernieuwde boekingsplatform.

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Er zijn in 2024 geen resoluties of moties aangenomen met betrekking tot het beleidsveld toerisme.

X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Er zijn in 2024 geen aanbevelingen geformuleerd met betrekking tot het beleidsveld toerisme.

XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'

Er zijn in 2024 geen arresten uitgesproken door het grondwettelijk hof of het hof van justitie met betrekking tot het beleidsveld toerisme.